

K.S.T.SŁUŻB MUNDUROWYCH ORGANIZUJE W DNIACH 28.05. do 29.05. 2022 WYJAZD INTEGRACYJNY – SZKLARY. BORÓWKOWA.SZCZYTNIK ZAMEK. PRZEŁĘCZ ŁASZCZOWA

**28 05. SOBOTA GODZINA 07.00 WYJAZD AUTOKARU Z
PLACU PRZY AQUAPARKU ULICA BOROWSKA**

**Godzina 09.00. Zwiedzanie
Kopalni Niklu, Chryzoprazu i Opalu w Szklarach**

Osada Szklary Huta należy do jednego z pięciu miejsc na świecie, gdzie występują półszlachetne kamienie - przepiękne zielone chryzoprazy, mlecznobiałe opale i o kakaowym zabarwieniu karneole. Lubował się w nich król Prus - Fryderyk II Wielki i to dzięki niemu chryzopraz nazwano "Dolnośląskim Zielonym Złotem" i wykorzystywano go w jubilerstwie. W 1893 roku uruchomiona zostaje kopalnia rud niklu i półszlachetnych kamieni. W roku 1914 otwarto kolejną sztolnię - sztolnię "Robert" (Robert Stollen), w której to funkcjonuje Podziemna Trasa Edukacyjna
Zwiedzanie

Od maja do września trasa czynna jest od wtorku do niedzieli w godzinach od 10:15 - 17:15.
Zwiedzanie trwa ok. 1 godziny.

W okresie od września do maja w sztolni przyjmowane są tylko grupy zorganizowane, min. 10 os / grupa i po wcześniejszej rezerwacji terminu.

Na trasie przedstawiane są wyjątkowe na naszym kontynencie chryzoprazy i opale. Opowiadana jest niezwykle ciekawa historię kopalni, prezentowane są fotografie z epoki, oraz... zwiedza się schron przeciwoatomowy z okresu PRL-u.

Zwiedzanie odbywa się pod opieką przewodnika, z odpowiedniej mocy latarkami. Niezbędny sprzęt jak hełmy i latarki jest na miejscu. Z uwagi na niską temperaturę w sztolni zaleca się ciepłą odzież i pełne obuwie.

Nietoperzowa Ścieżka Edukacyjna

Odrębna atrakcja o nazwie "Co zimuje w podziemiach Szklar" kierowana jest do dzieci i młodzieży do lat 10, w grupach zorganizowanych. Celem zajęć jest poszerzenie wiedzy uczniów na temat chiropterologii - nauki o Nietoperzach.

W programie:

- Wykład odnośnie rozróżniania gatunków Nietoperzy zimujących w podziemiach Szklar i ich zachowań w roku kalendarzowym. Na trasie tablice poglądowe z opisem poszczególnych gatunków Nietoperzy.
- Poszukiwanie Nietoperzy. Podzielona na mniejsze grupy młodzież, poszukiwać będzie specjalnie ukrytych w zakamarkach skalnych sztolni atrap Nietoperzy.
- Nagrodą za udane odnalezienie i policzenie gatunków Nietoperzy jest dyplom bądź puchar kopalni.

Bilet normalny: 15 zł / osoba

Bilet ulgowy: 12 zł / osoba (emeryci, renciści, młodzież szkolna, dzieci od lat 4)

11.30. Góry Złote Borówkowa

Fantastyczna panorama z Przełęczy Łądeckiej- kierunek Borówkowa

Na Przełęcz Łądecką (665 m n.p.m.) docieramy przez Javornik. Rozpościera się z niej wspaniały widok na Łądek Zdrój i całą Dolinę Białej Łądeckiej, na której końcu wznosi się Czarna Góra i Śnieżnik. Szlak na Borówkową (900 m n.p.m.) nie jest wymagający, prowadzi w głównej mierze przez las

Godzinka i jesteśmy na szczycie- Borówkowa

Z przełęczy już po godzinie jesteśmy na szczycie, gdzie to znajduje się bardzo ładna wieża widokowa. Budowla, którą możemy aktualnie podziwiać powstała w 2006 r. Jednak warto wiedzieć, że poprzedziły ją aż 4 wieże widokowe, z których pierwsza powstała już w latach 50. XIX w.! Na szczycie Borówkowej stało również schronisko turystyczne. Z wieży widokowej prezentuje się całkiem ładna panorama, oprócz wspomnianego wcześniej Masywu Śnieżnika widoczne jest pasmo Gór Rychlebskich, Jeseníków, a na północ Przedgórze Paczkowskie i Góry Bardzkie.

Borówkowa ze szczytą historii

Borówkowa była w latach 80. XX w. miejscem spotkań ówczesnych polskich i czeskich opozycjonistów. Na szczycie rozmowy prowadzili, m.in. Jacek Kuroń, Józef Pinior, Mirosław Jasiński, Petr Uhl, Jan Sabata, czy Petr Pospichal. W pobliżu szczytu znajduje się sporo tablic informacyjnych oraz kamieni pamiątkowych, które są wspomnieniem po tamtych wydarzeniach. Zainteresują one z pewnością nie tylko fascynatów historii.

CZAS PRZEJŚCIA: zielonym szlakiem ok. 1,5 godz. w jedną stronę, czeskim rowerowym – ok. 2
Wejście na Borówkową Górę to niedługa wycieczka z pięknymi widokami z wieży widokowej, atrakcją w postaci nieustanego przekraczania granicy oraz bogactwem borówek!

Na przełęczy, znajdującej się na granicy polsko-czeskiej znajduje się parking, sklepik z pamiątkami oraz ławki i wita. A przede wszystkim cudowne widoki w stronę Masywu Śnieżnika.

ZIELONY SZLAK PTTK NA BORÓWKOWĄ GÓRĘ prowadzi wprost z przełęczy. Najpierw przez łąkę, szeroką polną drogą, dając nam możliwość podziwiania górskiej panoramy.

Po ok. 15 min. wchodzimy w las i zaczynamy wspinaczkę. Podejście nie jest bardzo trudne, jednak wciąż w górę, po korzeniach i kamieniach. Po kolejnych 30 min. dochodzimy do grzbietu. Tu miejscami droga się wyrównuje, jednak zasadniczo pnie się w górę. Na szczęście pojawiają się słupki graniczne – dzieciaki mogą być w innym kraju niż rodzice!

W dodatku im bliżej szczytu – tym więcej borówek! 200 m przed szczytem zielony szlak łączy się z czeską trasą rowerową.

CZESKA TRASA ROWEROWA TO ALTERNATYWNA DROGA Z PRZEŁĘCZY ŁĄDECKIEJ NA BORÓWKOWĄ GÓRĘ. Rozpoczyna się kilkadziesiąt metrów poniżej przełęczy po stronie czeskiej. **Jest oznaczona żółto-zielono-żółtymi znakami. Droga jest szeroka, równa, delikatnie wspina się bokiem zbocza .** Po ok. 30 min dochodzimy do polany ze skrzyżowaniem szlaków z wiatą i ławkami. Wędrujemy dalej żółto-zielono-żółtymi znakami, do których chwilowo dołącza niebieski szlak pieszy.

Niedługo przed dojściem do grzbietu dołącza czerwony szlak, wraz z którym 200 m przed szczytem dochodzimy do polskiego zielonego szlaku. **Ta trasa jest oczywiście DŁUŻSZA OD POLSKIEJ, ZA TO DUŻO ŁATWIEJSZA. Warto wziąć ją pod uwagę jeśli nie chcemy wchodzić i schodzić tą samą drogą.**

Na szczycie Borówkowej Góry – poza borówkami – czeka na nas **WIEŻA WIDOKOWA Z NIESAMOWITYM WIDOKIEM NA OKOLICĘ!** Wejście bezpłatne, po metalowych, kratkowanych schodach. Rozpoznawanie szczytów i miejscowości ułatwia „kompas” dachu wieży – my, przy nie najlepszej pogodzie zobaczyliśmy nawet odległą o 90 km Śnieżkę!

Poza tym w na parterze znajduje się **SALA DO ODPOCZYNKU** – z **ławkami, stołami i hamakami** oraz wystawa o spotkaniu polskich i czeskich opozycjonistów (m.in. A. Michnika, J. Kuronia i V. Havla). W sezonie działa **NIEWIELKI BUFET** z napojami, słodyczami, pamiątkami. Z ciepłych dań: podgrzewane kiełbaski i oczywiście – **KNEDLICKI Z DZEMEM BORÓWKOWYM!**

Zakwaterowanie w hotelu

godz 16 00 obiad

godz 18 00 kolacja

godz 19 00 koncert w Domu Klahra

29 05 . 2022 Niedziela

09 00 Śniadanie

godz 12 30 do 14 00 Zwiedzanie Zamek Leśna – zamek w Sudetach Środkowych w południowej części Gór Stołowych w pobliżu wzniesienia Szczytnik w województwie dolnośląskim. Obiekt obecnie dostępny jest dla z

Zamek został wkomponowany w **skały** na krawędzi skalnej nad **Szczytną**, na Szczytniku (589 m n.p.m.), najwyższej kulminacji niewielkiego płaskiego **stoliwa**, stanowiącego południowo-wschodni skraj **Gór Stołowych**, i podciętego malowniczymi urwiskami skalnymi z Orlimi Skałkami od strony południowo-zachodniej. Przy zamku znajduje się punkt widokowy, skąd roztacza się **panorama** na **Obniżenie Dusznickie**, gdzie położona jest **Szczytna**. W pobliżu zamku znajduje się kamienna **droga krzyżowa** wyróżniająca się oryginalnymi **płaskorzeźbami** z **piaskowca** osadzonymi w naturalnych skałach.

Data powstania zamku to lata 1831–1837 kiedy właściciel Szczytnej, major i hrabia Leopold von Hochberg wybudował swoją **rezydencję** niedaleko miejsca, w którym pod koniec **XVIII** w. Prusacy wybudowali **Fort na Szczytniku** niewielki **fort**, częściowo rozebrany w 1807 roku Zamek w obecnym kształcie stoi od niedawna. Zachodnia, najstarsza jego część zbudowana była w latach 30. XIX wieku. Niekiedy bezpodstawnie przypisuje się projekt obiektu wybitnemu **pruskiemu** architektowi **Karolowi Fryderykowi Schinklowi** Budowla została wzniesiona jako rezydencja magnacka.

Po śmierci hrabiego w 1843 zamek stał się własnością jego siostry, która jednak szybko go sprzedała. Później posiadacze zmieniali się często, aż w 1860 kupili go bracia Rohrbachowie, właściciele **huty szkła** w **Batorowie**. Córka jednego z nich, Helena Klein wraz z mężem przeprowadziła remont, podczas którego dobudowano kaplicę

Następnie właścicielami byli **Misjonarze Świętej Rodziny**. Rozbudowali oni zamek i **kaplicę** oraz rozpoczęli budowę **Kalwarii**, której nie dokończyli ze względu na wojnę W latach 50. zamek został przejęty przez państwo i zamieniony w dom pomocy społecznej dla niepełnosprawnych intelektualnie mężczyzn. W 2006 orzeczeniem **Komisji Majątkowej** przy MSWiA oddano zamek Domowi Zakonnemu **Misjonarzy Świętej Rodziny**. Decyzja Komisji została zaskarżona przez powiat kłodzki na drodze postępowania sądowego W styczniu 2020 nastąpiła likwidacja miejscowego domu pomocy społecznej, a obiekt udostępniono do zwiedzania

Zamek, zbudowany na wzór **średniowiecznego zamku obronnego** reprezentuje styl **neogotycki**. Jest to czworoboczna, trzykondygnacyjna budowla na planie prostokąta z czterema narożnymi **wieżami** Jedna z wież ma kształt cylindra, pozostałe są czworoboczne. Zamek otacza sucha **fosa** oraz mur obronny, na którym w przeszłości stały armaty. We wnętrzu znajduje się sala rycerska oraz kaplica **MB Królowej Pokoju** z unikalnym zabytkiem, jakim są rury wykonane ze **stopu spiżowego**, pełniące rolę dzwonka. Chociaż zamek wiernie odzwierciedla budowlę o **średniowiecznej architekturze**, to jednak wybudowany został niedawno, bo w latach 30. XIX wieku.

Godz 15 00 Przełęcz Łaszczoza wieża na Kłodzkiej Górze

Przełęcz Łaszczoza (niem. *Paßkreuz*, 592 m n.p.m.) – przełęcz w południowo-zachodniej Polsce, w Sudetach Środkowych, w Górach Bardzkich.

Przełęcz położona jest w środkowo-zachodniej części Grzbietu Wschodniego, ok. 3,0 km na

południe od centrum miejscowości Barda

Jest to przełęcz górską stanowiąca wyraźne, dość wąskie, płytko wcięte obniżenie, o stromych podejściach i łagodniejszych zboczach, wcinające się między wzniesienia Ostra Góra (751 m n.p.m.) i Łaszczowa (622 m n.p.m.) i rozdzielające Grzbiet Wschodni Gór Bardzkich na dwie części. Przez przełęcz prowadzi droga lokalna z Kłodzka przez Wojciechowice do Laskówki

Przez przełęcz od dawna prowadził stary trakt handlowy zwany Drogą Graniczną, uważany za odnogę szlaku bursztynowego. Z czasem stał się jedną z ważniejszych dróg handlowych, łączących Śląsk z Czechami. Przełęcz miała strategiczne znaczenie, prawie w każdej wojnie toczyły się o nią walki. Przechodzi przez nią granica powiatów kłodzkiego i ząbkowickiego.

Przez przełęcz przechodzi szlak turystyczny:

- – niebieski odcinek europejskiego szlaku długodystansowego E3 ze Srebrnej Góry do Łądka-Zdroju

Ostra Góra (tuż po 1945 roku *Ostry Szczyt*, niem. *Königshainer Spitzberg* – 751,7 m n.p.m. – trzeci pod względem wysokości szczyt Gór Bardzkich, wznoszący się wyraźnie zaznaczoną kulminacją w grzbiecie głównym południowo-wschodniej części ich łańcucha (Grzbiet Wschodni). Ostra Góra zbudowana jest z dolnokarbońskich szarogłazów i łupków ilastych, miejscami przechodzących w mułowce, należących do struktury bardzkiej

Porośnięta w całości lasem świerkowym i świerkowo-bukowym, z bukami przybierającymi w okolicy szczytu skarłowaciałe formy

Ostra Góra długo (jeszcze po II wojnie światowej) uchodziła za najwyższy szczyt Gór Bardzkich.

Jako „najwyższa” góra bezpośrednio dostępna z Kłodzka, była bardzo popularna. Kłodzkie Towarzystwo Górskie już na początku swego istnienia (koniec XIX wieku) wzniosło tu drewnianą wieżę widokową 17-metrowej wysokości, z dwoma pomostami widokowymi

W 1890 roku kilkadziesiąt metrów poniżej szczytu zbudowano letnią restaurację, którą później przekształcono w całoroczne schronisko nazwane *Hubertusbaude*. Po 1945 roku góra utraciła swoje znaczenie turystyczne. Schroniska nie uruchomiono i z czasem popadło w całkowitą ruinę. Wieża widokowa, postawiona na nowo w roku 1927, przetrwała do połowy lat 50. XX wieku

Przez szczyt Ostrej Góry przechodzi szlak turystyczny:

- niebieski, z Barda do Przełęczy Kłodzkiej, będący częścią szlaku długodystansowego E3

Łaszczowa (niem. *Todten Koppe*, *Toten Koppe*, 622 m n.p.m.) – wzniesienie w południowo-zachodniej Polsce, w Sudetach Środkowych, w Górach Bardzkich

Wzniesienie położone jest w południowo-środkowej części Grzbietu Wschodniego Gór Bardzkich, na północ od przełęczy Łaszczowa, około 3 km na południe od Barda

Góra o kopulastym kształcie i stromym północno-wschodnim i północno-zachodnim zboczu, z niewyraźnie zaznaczonym wierzchołkiem, stanowi bliźniaczą kulminację Mysiej Góry, położonej po zachodniej stronie i oddzielonej płytkim siodłem. Od wschodu i północy góra wydzielona jest doliną Węglówki. Partia szczytowa w kształcie rogala wygiętego rogami w stronę północy i wschodu, nieznacznie góruje nad przełęczą Łaszczowa, do której opada łagodnym krótkim zboczem. Zbocze północne opada w stronę doliny Węglówki. Góra tworzy zwornik, z którego rozchodzi się kilka grzbietów w formie rozrogu. Na północ odchodzi niedługie ramię do widel Węglówki i jej dopływu. Na zachód rozciąga się ramię z Mysią Górą sięgające przez następne ramiona do Tunelowej Góry i dalej do zakola Nysy Kłodzkiej i Barda oraz do Przełomu Nysy w rejonie Dębownicy Dolnej, Podtynia i Ławicy i wreszcie przez Kłapacz do Owczej Góry nad Kłodzkiem. Na południowy wschód w stronę Kłodzkiej Góry odchodzi najdłuższy - główny grzbiet Gór Bardzkich

Góra zbudowana jest z dolnokarbońskich szarogłazów, zlepieńców i łupków ilastych struktury bardzkiej. Na południowych zboczach starsze utwory zostały

częściowo zmetamorfizowane kontaktowo w wyniku oddziaływania intruzji kłodzko-złotostockiej.

W strefie tej tkwią apofizy granitoidów

Zbocza i szczyt porasta w całości las regla dolnego, przeważnie świerkowy, ze znaczną domieszką buka i innych liściastych drzew. Lasy te przерzedzone są zrębami.

Góra w przeszłości nosiła nazwy: *Todten Koppe*, *Toten Koppe*, później *Martwa Kopa* i w końcu *Łaszczowa*

Południowym zboczem około 30 m poniżej szczytu prowadzi szlak turystyczny:

- niebieski – odcinek Europejskiego Szlaku Długodystansowego ze Srebrnej Góry do Łądka-Zdroju

- **Kłodzka Góra** to najwyższy szczyt Gór Bardzkich do Korony Gór Polski. Ogólnie najwyższa jest Szeroka Góra. Na samej górze znajduje się wieża widokowa, która została wybudowana całkiem niedawno. Tuż obok platformy widokowej jest pieczętka, którą można przybić do książeczki. Na Kłodzką Górę najłatwiej można wejść z Przełęczy Łaszczowa. Ten szlak polecamy na wycieczkę z dzieckiem. Warto iść także z Przełęczy Kłodzkiej. Kłodzka Góra jest zaliczana jako najwyższy szczyt Gór Bardzkich o wysokości 765 m n.p.m. Jeśli chodzi o wysokość szczytu, to nie spotkamy się z jednoznaczną odpowiedzią. Na mapie odczytamy wysokość 763 m n.p.m. Na tabliczce odczytamy, jak podałam na początku. A co z tym najwyższym szczytem?

Żeby było ciekawiej, to w XIX wieku najwyższym szczytem Gór Bardzkich była Ostra Góra mierząca 751 m n.p.m. i turyści jednak tam obierali swój cel wycieczek. Jednak w okresie, kiedy ustanawiano Koronę Gór Polski, to najwyższym szczytem była właśnie Kłodzka Góra. I większość z nas w tym momencie udając się w Góry Bardzkie, wybiera wycieczkę właśnie na ten szczyt. W tym momencie według najnowszych pomiarów geodezyjnych stwierdzono, że Szeroka Góra mierząca 770 m n.p.m. jest najwyższym punktem. Ostatecznie oba szczyty leżą blisko siebie, więc zdobycie obu szczytów za jednym wyjściem jest realne.

Kłodzka Góra – wieża widokowa

Kłodzka Góra leży między miejscowościami: Wojciechowice, Laski, Laskówka i Podzamek w Kotlinie Kłodzkiej. Jest szczytem całkowicie zalesionym. Stoi tam jednak wysoka wieża widokowa i panoramy z niej są całkiem okazałe. Najwyższą oczywiście widać Śnieżkę w Karkonoszach, ale też inne wysokie szczyty pasm Górskich jak Ślężę, Kowadło, Rudawiec czy Biskupią Kopę.

Oczywiście pięknie też pokaże nam się cały Masyw Śnieżnika ze Śnieżnikiem na czele. Ale, ale?

Jak na razie mamy szczyt zalesiony i oznaczony dwoma tabliczkami w różnych miejscach.

Przynajmniej tak było w 2014 roku. Wiemy też, że w tym roku można podbić pieczętkę na szczycie.

Jeśli jeszcze jest w czerwonej magicznej skrzyneczce przykręconej do słupka.

Szlaki na Kłodzką Górę – jak dojść do wieży widokowej?

- Szlakiem niebieskim z Przełęczy Kłodzkiej (2,7 km, 1h 10 min), a następnie skręcić za żółtym (15 min),
- Szlakiem żółtym z Kłodzka (9,2 km, 2h 45 min),
- Szlakiem niebieskim z Przełęczy Łaszczowej (3,2 km, 1h 10 min), a następnie skręcić za żółtym (15 min).

Kłodzka Góra (niem. *Glatsenkoppe*, 757 m n.p.m.) – drugi pod względem wysokości szczyt Gór Bardzkich, położony w ich południowo-wschodniej części.

Należy do głównego grzbietu Gór Bardzkich, stanowiąc jego zwornik (roznóg) z odchodzącymi w czterech kierunkach grzbietami. Na południe odchodzi główny grzbiet przez Jelenią

Kopę, Grodzisko i Podzamecką Kopę do Przełęczy Kłodzkiej, gdzie łączy się z Górami Żłotymi. Na północ odchodzi główny grzbiet przez Gajnik, Ostrą Górę, Przełęcz Łaszczową i Łaszczową, gdzie

się rozgałęzia na kilka ramion Na południowy zachód, w stronę Kłodzka odchodzi najdłuższy grzbiet z Jedlakiem, bezimienną kotą 615, Obszerną, Kostrą (503,2 m n.p.m.) i Szyndzielnią Najkrótszy grzbiet z Szeroką Górą odchodzi na wschód, w stronę Lasek Kłodzka Góra zbudowana jest z dolnokarbońskich szarogłazów i łupków należących do struktury bardzkiej

Porośnięta w całości lasem świerkowym, w partii szczytowej przerzedzony.

Na szczyt prowadzi żółty szlak pieszy wychodzący z Kłodzka. W XIX wieku będącym czasem rozkwitu turystyki na ziemi kłodzkiej, szczyt nie cieszył się uznaniem, ustępując popularności pobliskiej Ostrej Górze (751,7 m n.p.m.), która długo uważana była za najwyższy szczyt Gór Bardzkich.

Kilkadziesiąt metrów od szczytu spotykają się dwa piesze szlaki turystyczne

- żółty, który ma swój początek w Kłodzku, prowadzi przez Szyndzielnię, Kostrę, Obszerną, Jedlak, Kłodzką Górę do przełęczy pod Kłodzką Górą.
  - niebieski, z Barda do Łądka-Zdroju, będący częścią szlaku długodystansowego E3.
- Od kilku lat w najkrótszą noc roku oddział PTTK w Kłodzku organizuje wejście z Kłodzka na Kłodzką Górę i z powrotem.

Na szczycie znajduje się wieża widokowa o wysokości 34,5 m, a najwyższy taras widokowy został umieszczony na wysokości 30,5 m.

Kłodzka Góra należy do Korony Gór Polski, gdyż w okresie jej ustanawiania była uważana za najwyższy szczyt Najnowsze pomiary geodezyjne wykazały, że wyższa jest Szeroka Góra (765 m n.p.m).

Przyjazd do Wrocławia w godzinach popołudniowych

Świadczenia ; Ubezpieczenie NW.

Nocleg w hotelu w Łądku

Przejazd na wszystkich trasach mikrobusem /klimatyzacja

Wyżywienie zgodnie z programem

zapis 695 663 069